

ZARZĄDZENIE NR 93/2024

Rektora Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie
z dnia 25.09.2024 r.

w sprawie wprowadzenia
*Procedury zgłaszania naruszeń prawa
i podejmowania działań następczych
obowiązującej w PANS w Nysie*

Na podstawie ustawy z dnia 14.06.2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. 2024, poz. 928) zarządzam, co następuje:

§ 1

Powołuje się Inspektora ds. zgłaszania nieprawidłowości inż. Łukasza Wąsika.

§ 2

Wprowadza się *Procedurę zgłaszania naruszeń prawa i podejmowania działań następczych obowiązującą w PANS w Nysie*, stanowiącą załącznik do zarządzenia.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 25.09.2024.

/podpisano elektronicznie/
Rektor
dr inż. Mariusz Kołosowski, prof. ucz.

Procedura zgłaszania naruszeń prawa i podejmowania działań następczych obowiązująca w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie

§ 1. Cel Procedury

1. Procedura zgłaszania naruszeń prawa i podejmowania działań następczych zostaje ustanowiona w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie w celu przyjęcia przejrzystych zasad wewnętrznego zgłaszania naruszeń prawa, rozpoznawania tych zgłoszeń, objęcia ochroną osób zgłaszających informacje o naruszeniach prawa, jak również w celu zwiększenia poziomu etyczności oraz skutecznego zapobiegania występowania nieprawidłowości w obszarach wskazanych w Procedurze.
2. Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie podejmuje wszelkie możliwe środki dla zapewnienia skuteczności Procedury oraz kształtowania atmosfery zaufania oraz otwartej komunikacji w organizacji.

§ 2. Definicje

Użyte w Procedurze pojęcia przyjmują następujące znaczenie:

1. **Działania następcze** – działania podjęte na skutek złożenia Zgłoszenia w celu oceny prawdziwości zawartych w nim informacji, a jeśli to konieczne także działania niezbędne w celu zaradzenia naruszeniu będącemu przedmiotem zgłoszenia, w tym w szczególności działania podjęte w ramach Postępowania Wyjaśniającego, wszczęcie kontroli lub postępowania administracyjnego, wniesienie oskarżenia, działania podjęte w celu odzyskania środków lub zamknięcie procedury;
2. **Działanie odwetowe** – bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie mające miejsce w Kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem wewnętrznym lub zewnętrznym lub ujawnieniem publicznym i które wyrządza lub może wyrządzić nieuzasadnioną szkodę Sygnaliście;
3. **Informacja o naruszeniu prawa** – informacja, w tym uzasadnione podejrzenie, dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie, w którym Sygnalista uczestniczył w procesie rekrutacji lub innych negocjacji poprzedzających zawarcie umowy, pracuje lub pracowała, lub w innym podmiocie, z którym Sygnalista utrzymuje lub utrzymywał kontakt w Kontekście związanym z pracą, lub informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa;
4. **Informacja zwrotna** – przekazanie Sygnaliście informacji na temat planowanych lub podjętych działań następczych i powodów takich działań;

5. **Komisja Wyjaśniająca** – organ powołany przez Państwową Akademię Nauk Stosowanych w Nysie w celu rozpoznania Zgłoszenia;
6. **Kontekst związany z pracą** – działania, przeszłe lub na dzień dokonania Zgłoszenia, związane z wykonywaniem pracy na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie lub na jego rzecz, w ramach których uzyskano Informację o naruszeniu prawa oraz istnieje potencjalnie możliwość doświadczenia działań odwetowych;
7. **Osoba, której zgłoszenie dotyczy** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjną nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wskazana w Zgłoszeniu jako osoba, która dopuściła się naruszenia prawa lub z którą osoba ta jest powiązana;
8. **Osoba pomagająca w dokonaniu Zgłoszenia** – osoba fizyczną, która pomaga Sygnaliście w Zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą i której pomoc nie powinna zostać ujawniona;
9. **Osoba powiązana z Sygnalistą** – osoba fizyczna, która może doświadczyć Działań odwetowych, w tym współpracownik lub członek rodziny Sygnalisty;
10. **Platforma** – szyfrowany system informatyczny służący dokonywaniu Zgłoszeń za pomocą formularza *online* znajdującego się na stronie internetowej pod adresem www.sygnanet.pl/panswnysie i pozwalający na komunikację z Sygnalistą;
11. **Postępowanie Wyjaśniające** – prowadzone przez Komisję Wyjaśniającą w celu rozpoznania Zgłoszenia;
12. **Procedura** – niniejsza procedura;
13. **Raport** – dokument przyjęty przez Komisję Wyjaśniającą na skutek Postępowania Wyjaśniającego i przekazany Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie;
14. **Rejestr zgłoszeń** – rejestr zgłoszeń wewnętrznych prowadzony przez Państwową Akademię Nauk Stosowanych w Nysie;
15. **Rozstrzygnięcie** – decyzja wydana przez Państwową Akademię Nauk Stosowanych w Nysie na skutek zakończenia Postępowania Wyjaśniającego;
16. **Akademia** – Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie;
17. **Sygnalista** – osoba, która dokonuje zgłoszenia naruszenia prawa poprzez złożenie Zgłoszenia w Kontekście związanym z pracą i w ten sposób przekazując Informację o naruszeniu prawa mając uzasadnione podstawy by sądzić, że Zgłoszenie jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa;
18. **Zgłoszenie** – zgłoszenie wewnętrzne w przedmiocie naruszenia prawa przekazane zgodnie z wymogami Procedury i zawierające Informację o naruszeniu prawa; może być złożone ustnie, pisemnie lub za pośrednictwem Platformy.

§ 3. Wewnętrzne zgłoszenie naruszenia prawa

1. Przedmiotem Zgłoszenia może być naruszenie prawa poprzez działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem albo mające na celu obejście prawa, dotyczące następujących obszarów:
 - a. zamówień publicznych,
 - b. usług, produktów i rynków finansowych,
 - c. przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
 - d. bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
 - e. bezpieczeństwa transportu;
 - f. ochrony środowiska;
 - g. ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
 - h. bezpieczeństwa żywności i pasz;
 - i. zdrowia i dobrostanu zwierząt;
 - j. zdrowia publicznego;
 - k. ochrony konsumentów;
 - l. ochrony prywatności i danych osobowych;
 - m. bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
 - n. interesów finansowych skarbu państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
 - o. rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publiczno-prawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych.
2. Zgłoszenie może zostać złożone przez osobę w Kontekście związanym z pracą, w szczególności przez:
 - a. kandydata do pracy, który powziął wiedzę na temat naruszeń prawa w trakcie procesu rekrutacji lub innych negocjacji prowadzonych w celu wykonywania pracy na jakiegokolwiek podstawie prawnej,
 - b. pracownika,
 - c. współpracownika rozumianego jako osoba współpracująca na podstawie umowy cywilnoprawnej (np. umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy o świadczenie usług),
 - d. kandydata na studia,
 - e. studenta,
 - f. absolwenta,

- g. stażystę lub praktykanta,
 - h. byłego pracownika, który powziął wiedzę na temat naruszeń prawa w czasie trwania stosunku pracy lub innego łączącego strony stosunku prawnego,
 - i. osobę pracującą pod nadzorem i kierownictwem wykonawców, podwykonawców i dostawców.
3. Zgłoszenie obejmuje Informację o naruszeniu prawa, tj. może nastąpić na skutek wiedzy o naruszeniu prawa lub uzasadnionego podejrzenia i może dotyczyć tak zaistniałego naruszenia prawa, jak i potencjalnego, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie albo obejmować informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa.
4. Wybór kanału dokonania Zgłoszenia naruszenia prawa należy do Sygnalisty, a żadna osoba działająca w imieniu lub na rzecz Akademii nie może wpływać pośrednio lub bezpośrednio na podjęcie tej decyzji. Za wpływanie na podjęcie decyzji nie będzie uznane udzielenie informacji na temat możliwych kanałów zgłaszania ani wyjaśnienie reguł określonych w Procedurze lub powszechnie obowiązujących przepisach prawa.
5. Zgłoszenie może w każdym przypadku zostać złożone do organu publicznego lub do organu określonego w powszechnie obowiązujących przepisach prawa za odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń dokonanych kanałem zewnętrznym, z pominięciem procedury wewnętrznej określonej w niniejszym dokumencie.

§ 4. Sposoby zgłaszania naruszeń prawa

1. Zgłoszenie może zostać złożone w jeden z wybranych przez Sygnalistę następujących sposobów:
 - a. ustnie,
 - b. poprzez wypełnienie formularza Zgłoszenia dostępnego *online* i znajdującego się na Platformie; komunikacja za pośrednictwem formularza jest szyfrowana i nie pozwala na ustalenie tożsamości Sygnalisty,
 - c. pisemnie.
2. Formularz Zgłoszenia dostępny *online* pozwala na podanie przez Sygnalistę swojej tożsamości lub na zastrzeżenie, że Zgłoszenie dokonane jest anonimowo.
3. Anonimowe Zgłoszenia będą rozpoznawane, jeżeli informacje w nich zawarte będą wystarczające do prowadzenia Postępowania Wyjaśniającego lub możliwe będzie prowadzenie komunikacji z anonimowym Sygnalistą bez ujawnienia jego tożsamości, celem uzupełnienia informacji. Złożenie Zgłoszenia poprzez wypełnienie formularza *online*, o którym mowa w ust. 3 lit. b powyżej pozwala na prowadzenie szyfrowanej komunikacji z anonimowym Sygnalistą, któremu po dokonaniu Zgłoszenia zostaje przypisany numeryczny login, za pomocą którego może on zalogować się do Platformy w celu zapoznania się z treścią złożonego Zgłoszenia i prowadzenia komunikacji z Inspektorem ds. zgłaszania nieprawidłowości lub w toku Postępowania Wyjaśniającego – z Komisją Wyjaśniającą.
4. Zgłoszenie ustne, o którym mowa w ust. 1 lit. a powyżej, może być dokonane na spotkaniu lub telefonicznie.

5. Na wniosek Sygnalisty spotkanie z Inspektorem ds. zgłaszania nieprawidłowości, w celu dokonania Zgłoszenia ustnego, może być zorganizowane *ad hoc* lub w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku w tym przedmiocie.
6. Zgłoszenie powinno obejmować w szczególności następujące elementy:
 - a. imię, nazwisko, stanowisko służbowe oraz miejsce pracy Sygnalisty, chyba, że Zgłoszenie jest dokonane anonimowo,
 - b. adres korespondencyjny lub adres email jako adres do kontaktu z Sygnalistą, chyba, że Zgłoszenie jest dokonane anonimowo,
 - c. imię, nazwisko, stanowisko służbowe Osoby, której zgłoszenie dotyczy,
 - d. opis naruszenia prawa i zdarzeń, z jakich to wynika,
 - e. datę złożenia Zgłoszenia.
7. W Zgłoszeniu można także wskazać na dowody potwierdzające naruszenie prawa (np. dokumenty, świadkowie) oraz złożyć w tym celu odpowiednie dokumenty.
8. Sygnalista na każdym etapie po złożeniu Zgłoszenia, aż do jego rozpoznania może uzupełnić Zgłoszenie, w tym złożyć dowody albo wniesić o przeprowadzenie określonych dowodów.
9. W terminie 7 dni od dnia otrzymania Zgłoszenia Inspektor ds. zgłaszania nieprawidłowości potwierdza Sygnaliście jego przyjęcie, chyba że Sygnalista nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać potwierdzenie.
10. W terminie 3 miesięcy od potwierdzenia przyjęcia Zgłoszenia lub w przypadku nieprzekazania potwierdzenia przyjęcia Zgłoszenia, w terminie 3 miesięcy od upływu 7 dni od dnia dokonania Zgłoszenia Inspektor ds. zgłaszania nieprawidłowości przekazuje Sygnaliście Informację zwrotną, chyba że nie podał adresu do kontaktu.

§ 5. Inspektor ds. zgłaszania nieprawidłowości

1. Akademia wyznacza na podstawie odrębnego zarządzenia Inspektora ds. zgłaszania nieprawidłowości.
2. Funkcję Inspektora ds. zgłaszania nieprawidłowości może pełnić osoba wyróżniająca się wysokim poziomem etyki oraz posiadająca wysoki poziom wiedzy na temat mechanizmów zgłaszania naruszeń prawa, rozpoznawania zgłoszeń i podejmowania działań następczych oraz ochrony sygnalistów.
3. Do zadań Inspektora ds. zgłaszania nieprawidłowości należą:
 - a. podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia skuteczności Procedury, w tym działań komunikacyjnych i szkoleniowych,
 - b. odpowiadanie na pytania ze strony osób, o których mowa w § 3 ust. 2 Procedury dotyczące stosowania Procedury,
 - c. przyjmowanie Zgłoszeń i podejmowanie Działań następczych oraz podejmowanie komunikacji z Sygnalistą, w tym podjęcie decyzji o wszczęciu Postępowania Wyjaśniającego prowadzonego przez Komisję Wyjaśniającą,

- d. przekazanie Sygnaliście potwierdzenia przyjęcia Zgłoszenia,
 - e. przekazanie Sygnaliście Informacji zwrotnej,
 - f. przewodniczenie pracom Komisji Wyjaśniającej i zwoływanie jej posiedzeń.
4. Inspektor ds. zgłaszania nieprawidłowości zobowiązany jest do podejmowania działań, o których mowa w ust. 3 powyżej z należytą starannością.
 5. Na skutek złożonego Zgłoszenia Inspektor ds. naruszeń prawa podejmuje adekwatne Działania następcze, w tym w zakresie wszczęcia Postępowania Wyjaśniającego i wyznaczenia składu Komisji Wyjaśniającej.
 6. Równoległe do Postępowania Wyjaśniającego, jeżeli charakter i treść Zgłoszenia daje ku temu podstawy, w szczególności bazując na złożonych dowodach, Inspektor ds. zgłaszania nieprawidłowości może zawiadomić odpowiedni organ administracji lub organy ścigany o dokonany naruszeniu prawa.

§ 6. Komisja Wyjaśniająca

1. Komisja Wyjaśniająca jest bezstronną, wewnętrzną jednostką organizacyjną wyznaczoną w ramach struktury organizacyjnej Akademii, do której zadań należy:
 - a. weryfikacja Zgłoszenia,
 - b. podejmowanie działań w celu weryfikacji Zgłoszenia podczas posiedzeń wewnętrznych Komisji lub posiedzeń z udziałem uczestników Postępowania Wyjaśniającego,
 - c. prowadzenie działań w ramach Postępowania Wyjaśniającego w sposób rzetelny i obiektywny,
 - d. organizowanie i przeprowadzanie rozmów wyjaśniających w ramach Postępowania Wyjaśniającego,
 - e. ocena zasadności Zgłoszenia,
 - f. przygotowanie Raportu Komisji wobec Zgłoszenia, zawierającego wnioski i rekomendacje dalszych działań, w tym ewentualnych działań naprawczych,
 - g. przedstawienie Raportu
2. W skład Komisji Wyjaśniającej wchodzi:
 - a. Inspektor ds. zgłaszania nieprawidłowości pełniący funkcję Przewodniczącego Komisji Wyjaśniającej,
 - b. 3 pracowników Akademii wyznaczonych przez Rektora.
3. Skład Komisji Wyjaśniającej rozpoznającej konkretne Zgłoszenie może zostać zmieniony, jeżeli członek Komisji uchybi zasadom określonym w Procedurze, złoży rezygnację lub wystąpi podejrzenie braku bezstronności.
4. W skład Komisji Wyjaśniającej nie wchodzi osoba, wobec której zachodzi uzasadnione podejrzenie braku bezstronności lub niezależności albo naruszenia poufności.

5. Akademia odwołuje członka Komisji Wyjaśniającej, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie braku bezstronności lub naruszenia zasad poufności, a na miejsce tego członka niezwłocznie powołana zostaje inna osoba.
6. Gdy Osobą, której dotyczy Zgłoszenie jest członek organu Akademii, Komisja Wyjaśniająca rozpoznaje to Zgłoszenie w składzie dwóch ekspertów zewnętrznych. Raport nie jest przekazywany tej Osobie i nie bierze ona udziału w podjęciu Rozstrzygnięcia.

§ 7. Postępowanie Wyjaśniające

1. Komisja Wyjaśniająca prowadzi Postępowanie Wyjaśniające z należytą starannością.
2. Po otrzymaniu Zgłoszenia Inspektor ds. zgłaszania nieprawidłowości zwołuje pierwsze posiedzenie Komisji Wyjaśniającej w danej sprawie w terminie 7 dni od dnia otrzymania Zgłoszenia. W tym samym terminie Inspektor ds. zgłaszania nieprawidłowości potwierdza Sygnaliście otrzymanie Zgłoszenia.
3. Uczestnikami Postępowania Wyjaśniającego są:
 - a. Sygnalista,
 - b. Osoba, której dotyczy zgłoszenie,
 - c. Świadkowie udzielający wyjaśnień Komisji Wyjaśniającej.
4. Komisja Wyjaśniająca w ramach Postępowania Wyjaśniającego jest uprawniona do prowadzenia rozmów z osobami, które mogą posiadać istotną dla Postępowania wiedzę, badania dokumentów lub kierowania zapytań do odpowiednich jednostek.
5. Posiedzenia Komisji Wyjaśniającej odbywają się w miejscu zapewniającym maksymalną możliwą poufność posiedzenia. Posiedzenia mogą także odbywać się online, przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i poufności komunikacji.
6. Pracownik Akademii jest zobowiązany do stawienia się na wezwanie Komisji Wyjaśniającej lub udzielenia odpowiedzi albo przedstawienia dokumentu, w którego jest posiadaniu, a wezwanie w tym względzie poczytuje się za polecenie służbowe. Obowiązek ten nie dotyczy Sygnalisty.
7. Każda osoba biorąca udział w Postępowaniu Wyjaśniającym jest obowiązana do zachowania poufności co do okoliczności, o których dowiedziała się podczas tych czynności, co potwierdza podpisując oświadczenie o obowiązku zachowania poufności.
8. Komisja Wyjaśniająca nie przekazuje Uczestnikom postępowania treści Zgłoszenia i nie informuje tych osób o personaliach Sygnalisty, nawet jeśli są znane.
9. Na skutek rozpoznania Zgłoszenia Komisja Wyjaśniająca przygotowuje Raport, zawierający następujące kategorie informacji:
 - a. opis przedmiotu zgłoszenia,
 - b. opis podjętych czynności w Postępowaniu Wyjaśniającym,
 - c. opis ustalonego stanu faktycznego,

- d. wnioski z Postępowania Wyjaśniającego, w tym w odniesieniu do tego czy Zgłoszenie jest zasadne, niezasadne lub częściowo zasadne,
 - e. rekomendacje działań naprawczych do podjęcia na skutek przeprowadzonego Postępowania Wyjaśniającego, jeśli znajduje to zastosowanie.
10. Komisja Wyjaśniająca przekazuje Rektorowi Raport w terminie 3 dni od jego wydania. Rektor wydaje Rozstrzygnięcie na podstawie Raportu w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania. O wyniku sprawy i przedmiocie Rozstrzygnięcia Rektor informuje Inspektora ds. zgłaszania nieprawidłowości niezwłocznie po jego przyjęciu. Inspektor ds. zgłaszania nieprawidłowości przekazuje niezwłocznie informację na temat wyniku sprawy i przedmiotu Rozstrzygnięcia Sygnaliście, jeśli podał dane do kontaktu.
11. Inspektor ds. zgłaszania nieprawidłowości prowadzi Rejestr zgłoszeń, zgodnie z najszerzej rozumianą zasadą poufności.
12. Rejestr zgłoszeń zawiera:
- a. numer zgłoszenia,
 - b. przedmiot naruszenia,
 - c. dane osobowe Sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie, niezbędne do identyfikacji tych osób – jeśli dane Sygnalisty zostały podane w Zgłoszeniu,
 - d. adres do kontaktu Sygnalisty – jeśli został podany,
 - e. datę dokonania Zgłoszenia,
 - f. informację o podjętych działaniach następczych,
 - g. datę zakończenia sprawy wywołanej Zgłoszeniem.
13. Zgłoszenie oraz dokumenty zgromadzone w danym Postępowaniu Wyjaśniającym są archiwizowane w miejscu uniemożliwiającym dostęp do nich osobom nieupoważnionym, przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następcze lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.

§ 8. Poufność i ochrona danych osobowych

1. Akademia zapewnia ochronę poufności tożsamości Sygnalisty, Osoby, której dotyczy zgłoszenie oraz osoby trzeciej wskazanej w Zgłoszeniu lub w toku Postępowania Wyjaśniającego, bez względu na to, czy udziela wyjaśnień w toku Postępowania, czy też nie.
2. Ochrona poufności rozumiana jest szeroko i dotyczy wszelkich informacji, które pozwalają pośrednio lub bezpośrednio zidentyfikować tożsamość uczestników Postępowania Wyjaśniającego.
3. Akademia zapewnia uniemożliwienie dostępu do informacji objętych Zgłoszeniem nieupoważnionym osobom.

4. Akademia dopuszcza do przyjmowania i weryfikacji Zgłoszeń, podejmowania działań następczych oraz przetwarzania w tym celu danych osobowych wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie i jednocześnie zobowiązane do zachowania tajemnicy w zakresie informacji i danych osobowych, w których posiadanie weszły w ramach tych czynności, także po ustaniu stosunku pracy lub innego stosunku prawnego.

§ 9. Zakaz Działań odwetowych i ochrona Sygnalisty

1. Rektor nie stosuje Działań odwetowych ani gróźb lub prób ich podjęcia wobec jakichkolwiek osób zaangażowanych w złożenie Zgłoszenia lub Postępowanie Wyjaśniające, w szczególności wobec Sygnalisty, Osoby pomagającej w dokonaniu Zgłoszenia, Osoby powiązanej z Sygnalistą, świadka w Postępowaniu Wyjaśniającym ani podmiotów prawnych, które stanowią własność Sygnalisty, dla których pracuje lub które są w inny sposób z nim powiązane w Kontekście związanym z pracą.
2. Rektor udziela osobom narażonym na Działania odwetowe wsparcia w celu zapobieżenia wystąpieniu tych działań.
3. Zakazanymi Działaniami odwetowymi są w szczególności:
 - a. zawieszenie, przymusowy urlop bezpłatny, rozwiązanie umowy,
 - b. degradacja lub wstrzymanie awansu,
 - c. przekazanie obowiązków, zmiana miejsca pracy, obniżenie wynagrodzenia, zmiana godzin pracy,
 - d. wstrzymanie szkoleń,
 - e. negatywna ocena wyników lub negatywna opinia o pracy,
 - f. nałożenie lub zastosowanie jakiegokolwiek środka dyscyplinarnego, nagany lub innej kary, w tym finansowej,
 - g. zastosowanie przymusu, zastraszania, mobbingu lub wykluczenia,
 - h. zastosowanie dyskryminacji, niekorzystnego lub niesprawiedliwego traktowania,
 - i. nieprzekształcenie umowy o pracę na czas określony w umowę o pracę na czas nieokreślony, w sytuacji, gdy pracownik mógł mieć uzasadnione oczekiwania, że zostanie mu zaoferowane stałe zatrudnienie,
 - j. nieprzedłużenie lub wcześniejsze rozwiązanie umowy o pracę na czas określony,
 - k. szkoda, w tym nadszarpnięcie reputacji danej osoby, zwłaszcza w mediach społecznościowych lub straty finansowe, w tym straty gospodarcze i utrata dochodu,
 - l. umieszczenie na czarnej liście, co może skutkować tym, że dana osoba nie znajdzie w przyszłości zatrudnienia w danym sektorze lub danej branży;
 - m. wcześniejsze rozwiązanie lub wypowiedzenie umowy dotyczącej towarów lub umowy o świadczenie usług,

- n. odebranie licencji lub zezwolenia,
 - o. skierowanie na badania lekarskie, w tym psychiatryczne.
4. Zakaz Działań odwetowych obowiązuje także wówczas, gdy na skutek działań następczych okaże się, że Zgłoszenie było bezzasadne. Nie dotyczy to jednak osób składających fałszywe oskarżenie lub fałszywe zeznania w związku ze Zgłoszeniem.
 5. Dokonanie Zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności dyscyplinarnej lub odpowiedzialności za szkodę, z tytułu naruszenia praw innych osób lub obowiązków określonych w przepisach prawa, w szczególności w przedmiocie zniesławienia, naruszenia dóbr osobistych, praw autorskich, przepisów o ochronie danych osobowych oraz obowiązku zachowania tajemnicy, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa, pod warunkiem że osoba składająca Zgłoszenie lub ujawniająca publicznie miała uzasadnione podstawy, by sądzić, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa. Uzyskanie informacji będących przedmiotem Zgłoszenia lub ujawnienia publicznego lub dostęp do takich informacji nie może stanowić podstawy odpowiedzialności, pod warunkiem, że takie uzyskanie lub dostęp nie stanowią czynu zabronionego.
 6. Osoba, która złożyła Zgłoszenie bez uzasadnionych podstaw by sądzić, że jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa nie korzysta z ochrony na zasadach przyznanych Sygnaliście na podstawie niniejszej Procedury i powszechnie obowiązujących przepisów prawa.
 7. Ochrona przed działaniami odwetowymi oraz przed innymi skutkami Zgłoszenia, o których mowa w Procedurze przysługuje Sygnaliście oraz Osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia, jak również Osobie powiązanej z Sygnalistą.

§ 11. Postanowienia końcowe

1. Procedura jest poddawana stałemu monitorowaniu pod względem:
 - a. zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisów prawa,
 - b. skuteczności zastosowanych w niej mechanizmów,
 - c. prawidłowości podejmowanych na jej podstawie czynności.
2. Procedura nie wyłącza praw i obowiązków wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.